

झजलपा वाऱ्वा

JWOJALAPA WEEKLY

दैं न ल्या: १४ (पूर्णडक १६१) ने. सं. ११३८ कछलाथव नवमि आइतवा: २०७४ कार्तिक १२गते आइतवार (Oct- 29, 2017)

मू न १- पृष्ठ ६

राजनीति त्वःतेगु डा. केशवमानया घोषणा 'न्हापा थें हे सामजिक अभियानय् वना समाजय् हिउपा: हयेगु जुइ'

ज्वजलपा वा:पौ

नेवा:तयगु पार्टी धका: नेपा: राष्ट्रिय पार्टी गठन याना मन्त्री तर्क जुयादीम्ह डा. केशवमान शाक्य आ: राजनीति त्वःतीगु जूगु दु । नेपा: राष्ट्रिय पार्टी त्वःता: डा. बाबुराम भट्टराईया नेतृत्वय् दयेकूगु नयाँ शक्ति नेपालय् नेपा: राष्ट्रिय पार्टीया नेता कार्यकर्ता सहित वनादीम्ह डा. शाक्य आ: प्रदेशसभा व प्रतिनिधिसभाया निर्वाचन लिपा राजनीति त्वःता: सामाजिक अभियानय् वनादीगु जूगु दु । इन्डिजनस टेलिभिजनया जन सवाल नांगु खय् भाय्या

ज्याभ्वलय् नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूया केन्द्रीय नाय: श्रीकृष्ण महर्जन कयादीगु अन्तर्वाताया भ्वलय् वयकलं अथे घोषणा यानादीगु ख: । वयक:या धापू कथं नयाँ शक्ति नेपालं ज्वना च्वंगु न्याग: स या अवधारणा तसकं बांला: तर आ:या नितिं नयाँ शक्तिपाखें देसय् हिउपा:या नितिं त:धंगु भूमिका म्हिते मफइगु स्वीकार यानादिसें आ: वइगु चुनाव लिपा हे राजनीतिपाखें विदा कायेगु जुइ धका: धयादीगु ख: । अन्तर्वाताया भ्वलय् वयकलं थ: नेपा: राष्ट्रिय पार्टी गठन याये न्हय: सामाजिक

अभियन्ताया रुपय् ज्या यानागु खँ न्हयथसें आ: नं चुनाव लिपा उगु हे कथं सामाजिक अभियन्ताया रुपय् वना देशय् हिउपा:या नितिं भूमिका म्हितेगु जुइ धयादिल । इन्डिजनस टेलिभिजनया जन सवाल ज्याभ्वलय् न्वंवासें थ:म्हं नेपा: राष्ट्रिय पार्टी गठन याना नं लिपा देय्या आवश्यकता कथं नयाँ शक्तिइ वनागु तर नयाँ शक्तिया नेतृत्व मा:गु कथंया नेतृत्व याये मफुगु व देशय् राजनीतिक रुपं तसकं तरल अवस्था व्वलंगु ख: धका: तर्क धयादिल ।

देशय् आ: राजनीतिक रुपं धुविकरण जूगु धइगु स्वाभाविक हे ख: धयादिसें मूल रुपं देशय् आ: सामाजिक मुद्दायात ज्वना सामाजिक अभियान न्ह्याका राजनीतिक दलतय् दबाव बिइगु ज्या थ:म्हं यायेगु जुइ धयादिल ।

न्हापा नं सामाजिक अभियन्ताया रुपय् हे ज्या याना वयाच्चनगु खँ न्हयथसें प्रमुख राजनीतिक दलतय्सं थेस होल्डया व्यवस्था याना चिचीधंगु पार्टीयात संकत हयाविल धका: नं धयादिल ।

वयकलं अन्तर्वाताया भ्वलय् आ: राजनीतिक शक्तिया रुपय् स्वंगू शक्ति जक जुइगु खँ न्हयथनादिल । वयकलं कम्युनिष्ट पार्टीतय्गु मोर्चा अर्थात गठबन्धन गुकियात वाम गठबन्धन धाइ अले मेगु धइगु कांग्रेस नेतृत्वया प्रजातान्त्रिक शक्ति नापं स्वंगूगु शक्तिया रुपय् संघीय समाजवादी फोरमया नेतृत्वय् दइ धका: नं धयादिल ।

निर्वाचन आयोगया पौ वयेवं यें महानगरपालिकाया चियापन ज्याभ्व: स्थागित

न्हूदं नेपाल संवत् १९३८ या लसताय् यें महानगरपालिकां आइतवा: १ ता: निसें ३ ता: तक यायेत्यंगु चियापान ज्याभ्वलय् आचार संहिताया नामय् निर्वाचन आयोगं हस्तक्षेप यात धका: धयाह:गु दु ।

आइतवा: राष्ट्रिय सभागृहलय् यायेगु नितिं सकतां तयारी व्वचाके धुंकुगु स्थितिं म्हिग: निर्वाचन आयोगं चुनाव न्हय: थुकथया चियापान ज्याभ्व: मयायेत येंमनपाय् पौ छवयाह:गु ख: । थुकिं याना: आइतवा:या न्हूदंया चियापान ज्याभ्व: यायेगु मयायेगु धइगु अन्यौलय् ला:गु दु ।

थ्व विषययात कया: शनिवा: सुथय् च्वंगु येंमनापाया कार्यपालिकाया मुज्यां कन्हयया चियापान ज्याभ्व: स्थगित या:गु दु ।

थुकथं नेपाल सम्बतया भिंतुना कालविल थें ज्या:गु ज्याभ्व:यात निर्वाचन आचार संहिताया नाम पंग थनेगु धैगु राज्य संयन्त्र दुने नेपाल

सम्बतया विरोधीत अझ नं हावी दुगु दसु ख: धासें नेपाल सबत् आन्दोलनया न्हयलुवातसें कूब्यूगु दुसा आइतवा: चियापान ज्याभ्व: यायेगु धका: क्व:छिना त:गु राष्ट्रिय सभा गृहया ख्यलय् क्व:छिना त:गु इलय् हे मुना: अन हे थुकथया नेपाल सम्बतया विरुद्ध जूगु षडयन्त्रया विरोध यायेगु कथं मुना: निर्वाचन आयोगयात ध्यानआर्कषण याकीगु जुगु दु ।

थ्व हे भ्वलय् यें महानगरपालिकां शनिवा: हे छगू प्रेस विज्ञप्ति जारि यासें आइतवा:या ज्याभ्व: स्थगित जुगु खँ न्हयथंगु दु ।

न्हयगां जात्राया भ्वलय् किपुली जात्राया तयारी न्ह्यात

किपूया इन्द्रायणी जात्राया नितिं समारोह समिति नीस्वन

येंया दक्षिण पश्चिम लागाय् च्वंगु ऐतिहासिक नेवा: वस्ती किपूलिसे पांगा, नगां, बोसिगां, सतुंगा, ल्वहंखा, तापाख्य, नैकाप, मच्छेगां इत्यादी थासय् विशेष जात्रात मध्ये छगू जात्रा ख:- न्हयगां जात्रा ।

न्हयगां जात्राय् मुक्कं याना: छन्हुं हे न्हयगू थासय् जात्रा जुइ । उगु जात्राया मूद्य: कथं किपूया अजिमा द्य: इन्द्रायणीयात मूद्य: कथं कयात:गु दुसा किपू वाहेकया मेमेगु थासय् विष्णुदेवी इत्यादी द्य:यात कयात:गु दु । न्हयगां जात्राया हे भ्वलय् छन्हु न्हय: किपूया पांगाय् विष्णुदेवी द्य:या जात्रा जुइसा निन्हु न्हय: नगामय् बालकुमारी द्य:या जात्रा जुइ ।

थुगु जात्राया मू केन्द्र धा:सा ब:खु ख: । उकिं हे जुइ थुगु न्हयगां जात्रायात बखुमद: जात्रा धका: नं धायेगु या: । बखुमद: जात्रामध्ये इन्द्रायणी जात्रा किपुली न्ह्याका: वयाच्वंगु दु । किपुली इन्द्रायणी जात्रा न्ह्याकेगु नितिं व जात्रा व्यवस्थापन यायेगु नितिं कीर्तिपुर जात्रापर्व समारोह समिति नीस्वनात:गु दु । समितिं किपुली छुं नं जात्रापर्व मद्दिक्क न्ह्याकेगु नितिं थुगु समिति नीस्वना त:गु ख: । समितिं किपूया मूजात्रा इन्द्रायणी जात्रायात दैय् दसं व्यागलं व्यागलं निगू निगू त्वा:यात पा: बिया: जात्रा न्ह्याकेगु याना: वयाच्वंगु दु । थुगु जात्रा सकल किपूमिपनिगु जात्रा जगुलिं आपालं आपा: किपूमिपिं दुथ्याका: यंकेगु

ज्या थुगु समितिं याना: वयाच्वंगु दु । न्हापा समिति नीमस्वने बलय् परम्परां निसें किपूया डाडांय् च्वंगु त्वालं जक जात्रा न्ह्याका: वयाच्वंगु ख: ।

थुगुसीया इन्द्रायणी जात्रा न्ह्याकेगु पा: किपूया १० वडा त्वहं देग:-म्वान:त्वा: व मूलछें, बाहिगां त्वा:या ला:गु दु । जात्रापर्व सुथांलाक्क न्ह्याका: क्वचायेकेगु नितिं पा: कूब्यूगु त्वा:या दथुइ सहलह मुंज्या क्वचायेधुंकुगु दु । थुकिया नितिं इन्द्रायणी जात्रा समारोह समिति १९३८ नीस्वंगु दु । उगु समारोह समिति न्हयगां जात्रा किपूलिसे न्हयगांया जक जात्रा मखुसे राष्ट्रया हे छगू महत्वं जा:गु सम्पदा जगु वा:चायेका: थुगु जात्रायात नेपा: सरकारपाखें ग्वाहालि यायेमा: धैगु

विषयसं छगू पत्रकार सम्मेलन यायेगु नं निर्णय या:गु दु ।

उगु समितिइ प्रेमबहादुर महर्जन नाय:, ज्ञानबहादुर महर्जन न्वकू, दिलिप कुमार महर्जन छयाञ्जे, रमित महर्जन ल्यूछयाञ्जे, राजेश महर्जन दांभरी, उत्तम महर्जन ल्यूदांभरी पदय् च्वनादीगु दु । अथेहे, संयोजकय् आर्थिक समितिइ र जेश महर्जन, बाजं समितिइ बच्चुराम महर्जन, पूजा सामाग्री समितिइ हिराशोभा

महर्जन, प्रचारप्रसार समितिइ अनिल महर्जन, रथ परिक्रमा समितिइ ज्ञानबहादुर महर्जन, स्वयंसेवक समितिइ रामशरण महर्जन, समयबजी व्यवस्थापन समितिइ रामकुमार महर्जन, समन्वय समितिइ यविन कुमार महर्जनपिं च्वनादीगु दुसा पदेन दुजलय् किपू नपा १० वडाया वडाध्यक्ष अमन महर्जन च्वनादीगु दु । -अनिल महर्जन 'बन्धु', ल्वहं देग:, किपू

ज्वजलपा वा:पौ

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रकाशक:

नजरराम महर्जन
सम्पादक

श्रीकृष्ण तण्डुकार
ले-आउट:

ज्वजलपा डेस्कटप
संवाददाता

रामभोला महर्जन, निरजमान सिंह
थाक्

प्रिन्ट स्काई, यें

ज्याकू: निखासी त्वा: किपू नपा-३

फोन ल्या: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

ई-मेल : jwojalapawebly@gmail.com

सम्पादकिय

प्रदेशसभा व संसदया चुनावया सवालया नेवा:तय्गु चिउता:

मसीर महिनाय संविधानसभापाखे संविधान जारी जुइ धुक्क: न्हापांखुसि प्रदेशसभा व प्रतिनिधिसभाया चुनाव जूवनाचवंगु यात कया स्विनिग:या आदिवासी नेवा:तय्सं चिउता: तयेमा:गु ई व:गु दु । थ्व हे भवलय नेवा: जागरण मञ्चया ग्वसालय येंया खुसिवुई चवंगु नेपा: व्याक्वेटय् छगू सहलह मुँज्या जूगु दु । उगु सहलह मुँज्याय नेवा: न्हयलुवा:पिं मल्ल के. सुन्दर, नेकपा माओवादी केन्द्रपाखे दिलीप महर्जन, नेपा: राष्ट्रिय पार्टीपाखे डा. विजय सैजुपिं भायादीगु ख:सा अथेहे, रमेश महर्जन, मनरत्न शाक्य, उमेश स्थापित, शोभा महर्जनपनिगु नं उपस्थिति दूगु ख: ।

उगु प्रदेश व केन्द्रीय निर्वाचनयात कया: जूगु सहलह मुँज्याय आपालं नेवा: कार्यकर्तातलसे थीथी राजनीतिक पार्टीया कार्यकर्तापिं व न्हयलुवा:पिनिगु नं उपस्थिति दूगु ख: । उगु सहलह मुँज्याया संयोजन नेवा: जागरण मञ्चया नाय: सुजीव बज्राचार्य यानादीगु ख: ।

ज्याभवलय सहभागी जुयादीपिं नेता व न्हयलुवा:पिन्सं उगु प्रदेश व केन्द्रीय निर्वाचनय गन गन नेवा:तय्गु बाहुल्यता दु अनं नेवा:त हे निर्वाचित जुया: केन्द्र व प्रदेशय त्याकेमा:गु खँय व: व्यूगु ख: । थुगु खँय ज्याभवलय उपस्थित सकलसिन् समर्थन नं प्वकूगु ख: । राजनीतिक दलया नेतातय्गु हे उपस्थितिइ थज्व:गु सहलह ज्याभव:यात निरन्तरता बिया वनेमा:गु अवस्था ब्वलंगु दु ।

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-५०

छ ह्यनेवा:, जिगु पला: अथें दिना बिइ छंगु ख्वा: स्व स्वं, अथें गजल चिना बिइ ।

धरति य:तलय, थ:य:त्थें ज:ह्वले धुंका

निभा:अथें, सनिलय गूचवं बिना बिइ ।

गन न्ह्याइपूइ अन, लुमन्ति छंगु वइ सदां

उबले छंगु सामिप्यं, नुग:जल्ल थिना बिइ ।

चमिला खत, चवचवं वना मनय लुलुगु

छुं हे चव्ये मफयेवं, मनला अथें सिना बिइ ।

छु नं अबस्थाय, च्याकाचवना नुग:या मत:

मभिन्नं त्वपूयत व:सा, सौरभं खिना बिइ ।

नेपालभाषाय् सैद्धान्तिक समालोचनाया स्थिति-२

- पूर्ण तामाकार -

सैद्धान्तिक समालोचना स्थिति :

समालोचना यायेगु क्रमय् छुं नं साहित्यिक रचना वा कृतियात दुवालेबलय न्हापां व कृति वा रचनाया उद्देश्य छु, छाय, गुगु साहित्यिक सिद्धान्त, गुगु राजनैतिक, सामाजिक, धार्मिक विचारं उगु कृति प्रभावित जुयाचवंगु दु धयागु खँ थुइकेमा: । थ्वया नितीं नं साहित्य धयागु छु, छाय, थ्वकिया प्रयोजन, महत्व, साहित्य, कलाया उद्देश्य निसं कया समालोचना छु, छाय गथे व थ्वकिया महात्वया बारे नं सामान्य ज्ञान दयेमा: । थ्वकिया म्हातिं समालोचना साहित्य लिक्नुना वी । थये छुं छगू साहित्यिक सिद्धान्त व विचारया लिधंसाय व्याख्या, विवेचना, विश्लेषण यानात:गु रचना व कृतियात हे “सैद्धान्तिक समालोचना” धाइ । नेपालभाषाय् सैद्धान्तिक समालोचनाया प्रारम्भ समालोचक माधवलाल कर्माचार्यजुया “साहित्य आलोचकया स्थान” नांया लेखं निसं जुइ । थ्व लेखय वय्कलं “साहित्यया नं उद्देश्य दु व जीवन स्वयेगु सुलचं जक मखु, जीवन न्ह्याकेगु घचा नं ख: धका दकले न्हापां साहित्य सम्बन्धी धारणा न्ह्यब्वया दिल । थ्वकिइ वय्कलं साहित्यया उद्देश्य, आदर्श, साहित्यय् आलोचकया भूमिका व दायित्वया बारे थ:गु धारणा स्पष्ट कथं न्ह्यब्वया दिल ।

थ्वया स्वर्दं लिपा समालोचक कृष्णचन्द्रसिंह प्रधानजुं सैद्धान्तिक समालोचनाया मेगु पला: च्वयेका दिल । वय्कलं “नेपाली साहित्यया विकासं व भीगु ज्या” लेखय “राजनीतिं पृथक जुया साहित्यिक च्वने हे फइमखु ।” धका: दकले न्हापां साहित्य राजनीतिं प्रभावित जुइगु व साहित्य व कला छुं छगू वर्गया प्रतिनिधित्व याना च्वनिगु खँ उलादिल । उयां लिपा “प्रगतिशील साहित्यया लँपु” लेखय अझ छपला: न्ह्यांवना वय्कलं “आ:यागु वर्ग प्रधान व वर्ग शोषणकालय शोषित आम जनताया चित्रणय जय व शोषकतयगु हारया चित्रण यायेगु निगू वर्गया चित्रण याना नं प्रगतिशील उत्तर दायित्वया पूरा यायेगु कर्तव्य जू वनी” धका साहित्यय् प्रगतिवादी जुइमा:गु व प्रगतिशील साहित्यकारया दायित्व, भूमिकाया बारे थ:गु धारणा न्ह्यब्वया दिल । नेपालभाषा साहित्यय् आधुनिकतां प्रवेश जक जूगु इलय् पिदंगु थ्व लेखं साहित्यय् प्रगतिवादी प्रवाह न्ह्याकेत गाक्कं प्रभाव लाकुगु खनेदु । थ्वया ५/६ दँ लिपा समालोचक रत्नध्वज जोशीजुया “साहित्य व जीवन”, “साहित्यया दथु

लँ” पिदन । वय्कलं “साहित्य व जीवन”य “अन्न शारीरिक भोजन ख:, साहित्य मानसिक भोजन”, “साहित्य व जीवन ला व लुसि थें प्यपुना चवंगु दु ।” धका धया दिलसा माधवलाल कर्माचार्यजुं “साहित्य आलोचकया स्थान”य अभिव्यक्त भावनायात भचा पाका “साहित्य मानव जीवनया छगू अभिन्न अंग ख: ।” धयागु धारणा न्ह्यब्वया दिल ।

थयेहे “साहित्यया दथु लँ लेखय रत्नध्वज जोशीजुं “साहित्य जीवनया लागी ख: धाधां केवल उपयोगितावादी जक जुइगु व साहित्य नं छगू कला ख: धाधां मुक्कं कल्पनाया उपासनाय् जक ब्याँय जुइगु निगू पक्ष नं छुं अंशय सत्य दु, छुं अंशय भ्रम । उकिं निगू पक्षया नं समान्वय जुइमा:गु धका साहित्यय् विचार व कलाया सामजस्य जुइमा:गु खँय बह विवादिल । नापं प्रस्तुत लेखय वय्कलं साहित्य छु, छाय व साहित्यया उद्देश्य व भूमिकाया बारे थ:गु धारणा न्ह्यब्वया दिल ।

नेपालभाषा परिषदं “नेपालभाषाया न:लि कविता” ने.सं.१०८७ स पिथन । थ्व कविता मुनाया प्रकाशनं “न:लि” खँव:या अर्थय जक प्रश्न चिं सृजना जूगु मखुसे कविता धयागु छु, गयागुयात न्हू वा न:लि कविता धायेगु विषयय् स्वम्ह आलोचकपिं कृष्णचन्द्र सिं पध्यान, रत्नध्वज जोशी व कमलप्रकाश मल्लपिनि आलोचना(प्रत्यालोचना ने.सं.१०७९/८० स पिदन । थ्वकिं नं नेपालभाषाया सैद्धान्तिक समालोचना न्ह्याकेत छुं कथं तिव: बिल । थुयां लिपा त्रिभुवन विश्वविद्यालय उच्चशिक्षाय नेपालभाषा साहित्य विषय प्राध्यापन ने.सं.१०८० निसं जुल । थुवलेनिसं समालोचनां गति कया न्ह्या:गु खनेदु । थ्वकिं छुखे प्राध्यापनया लजगालं शिक्षकतयूत समालोचक याना बिल धा:सा मेखे पाठ्यपुस्तकया समीक्षात्मक लेख पिदनेत तिव: बिल । थ्व खं नेपालभाषाया विद्यार्थीतयूत ब्वंकेत च्व:गु टिप्पणी हे लिपा सफूया रुप का:गु “काव्यया स्वभाव” या पिथनां स्पष्ट या: । अयूसां नेपालभाषाय् समालोचनाया प्रादुर्भाव जूगु १७ दँ तक सैद्धान्तिक समालोचना धयागु छपु निपु लेखय जक लिक्नुना चवंगु ख: ।

थुबले तक सैद्धान्तिक व व्यावहारिक नापं याना ८५ पु समालोचनात्मक लेख पिदंगु दु । थ्वकिइ ९ पु जक सैद्धान्तिक लेखय ला: । उकथं स्वयेबले नेपालभाषा समालोचनाया इतिहासय ने.सं.१०८७ या दँ न्ह्याबले स्मरणीय जुया व्यूगु दु । थ्व हे दँय मुक्कं कविताय् केन्द्रित नेपालभाषाया समालोचनाया दकले न्हापांगु काव्याशास्त्र कथं भुलेन्द्रमान प्रधानजुया “काव्यया स्वभाव” पिदन । न्हयगूगु द्याय ब्वथला मुक्कं कविताया बारे व्याख्या व विश्लेषणपूर्ण थ्व कृति सैद्धान्तिकया नापं व्यावहारिक समालोचनाया संमिश्रण कथं कायेछिं ।

सफूया न्हापांगु द्याय काव्यगत सिद्धान्तयात दसि न्ह्यब्वया व्यवहारय् प्रयोग याना क्यनेगु कुत: जूगु दु । सफूया प्यद्याया “काव्य जीवित स्वभाव” व न्याद्याया “काव्य थासा” या विश्लेषण धा:सा व्यावहारिक स्वया सैद्धान्तिक जू । काव्यया स्वभावयात कया सैद्धान्तिक व व्यावहारिक रुपं विवेचना याना त:गु सफू कथं “सौन्दर्य व आलोचना” पिदन । सौन्दर्य व आलोचनायाना निगू ब्वथला साहित्य, कला व आलोचना विषयय् विवेचनात्मक २६ पु लेख थ्वकिइ दु । विषयवस्तु कथं सैद्धान्तिक समालोचना कृति मखुसां साहित्य व आलोचनानाप स्वा:गु सैद्धान्तिक पक्षया नं थ्वकिइ छुं कथं विवेचना जूगु दु । थ्व बारे वय्कलं यथार्थवादी, जीवनमुखी व प्रगतिवादी दृष्टिकोण न्ह्यब्वया दीगु दु । वय्कलं “कुतुवना चर्चिन्त छक्क: हानं नं भ्वाकलय् थुनेत साहित्य मखु, बरु समाजं त्यतुमतु त्येका चर्चिन्त नं सास: ल्हाये दयेकेत हे साहित्य ख:, कला ख:” धका साहित्य शोषित वर्गया नितीं जुइमा:गु खँय बह: बिया दिलसा आलोचनाया बारे “कलाय् विचार धारा व सामाजिक अनुभवयात दुग्यला स्वेगु मिखा आलोचना ख: । उकियात हे आलोचनाय् यथार्थवाद धाय् बह जू ।” धका: थ:गु धारणा न्ह्यब्वया दिल । थ्वयागु हे साहित्यिक सिद्धान्तनाप ज्व:लागु भावना, अभिव्यक्ति थ्वकिइ दुने थीथी लेखय् दुथ्याना चवंगुलिं थ्वकिं नेपालभाषाया सैद्धान्तिक समालोचना ख्य: तब्ब्या: यायेत तिव: बिल ।

थ्वहे दँय समालोचक कमलप्रकाश मल्लजुं मुना दीगु “न:लि कविता छगू विवाद” व सिद्धिदास अमात्यया चर्चित खण्डकाव्य “सत्यसति”या बारे समालोचक जनकलाल वैद्यजुया “सत्यसतिया विवेचना” पिदन । “सत्यसति”या विवेचना व्यावहारिक समालोचना ख:सा “न:लि कविता छगू विवाद”य सैद्धान्तिक समालोचनाया पक्षया बारे नं छुं कथं व्याख्या विश्लेषण जूगु दु । थ्वया नापं थ्वहे दँय समालोचक कमलप्रकाश मल्लजुं मुनादीगु “न:लि स्वना” आलोचना संग्रह पिदन ।

थ्वकिइ कमलप्रकाश मल्लजुया भूमिका (सफू न्ह्यथना) व भिम्ह समालोचकतयूगु व्यावहारिक समालोचना दुथ्या: । थ्वकिया भूमिका थुबले तक पिदंगु तथ्यपूर्ण व अन्वेषणपूर्ण नेपालभाषाया समालोचनाया इतिहास लेखय थ्वहे दकले न्हापांगु लेख ख: । थ्व भूमिका उबलेया निती जक मखुसे थौया निती सैद्धान्तिक समालोचनाया स्थिति थ्व ख: । थ्व स्थितियात मूल्यांकन याना ने.सं.१०८७ थ्यंका समालोचक कमलप्रकाश मल्लजुं “नेपालभाषाय् गुलि आलोचना पिहाँ वल व फुक्क धैथें व्यावहारिक आलोचना जक जुल । भीगु भाषाय् आलोचनाया सिद्धान्त पक्ष आपालं हे बमलानि ।” धका: धायेमा:गु नं उकिं हे ख: ।

उकथं

निर्मल बुद्धभूमि सहकारीया ७ क्व:गु साधारण सभा क्वचाल

ज्वजलपा वा:पौ

किपूया तग:वपि, न्हूवजारय् च्वंगु निर्मल बुद्धभूमि बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.या न्हयक्व:गु ७ औं साधारण सभा म्हिग: कार्तिक ११ गते सनिवा: त:जिक क्वचाल ।

कृष्ण क्याटरिंगया हलय् सहकारीया अध्यक्ष योगेन्द्र दर्शनधारी या सभानायोसुई मूपाहाँ नेफ्स्कुन संघया बरिष्ठ उपाध्यक्ष परीतोप पौडेल व विशेष पाहाँ भिक्षुणी डा.अनोजा गुरुमां नं त्वारवालय् मत च्याका: उलेज्या यानादिल ।

मेपिं पाहाँपिं नमोबुद्ध बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाया अध्यक्ष ज्ञानबहादुर तामाङ, रिलायन्स फाईनान्सया डिजिएम तथा तालिम अनुसन्धान सहकारीया सचिव कुबेर निरौला, मोविल्याण्ड गुपया अध्यक्ष दिनेश दर्शनधारी, नगरमण्डप श्री कीर्ति विहारया मिना गुरुमा, मातापिता स्मृति कोषया संयोजक श्रीमती बशला दर्शनधारी, प्रहरी वृत किपूया प्रतिनिधि, किपू न.पा. वडा नं.९ या वडाध्यक्ष गंगाराम महर्जन, टिकेश्वर कृषि बहुउद्देश्य सहकारीया अध्यक्ष सरद राणा मगर, आरोग्य बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाया अध्यक्ष रजनी राजभण्डारी, बरिष्ठ पत्रकार एवम् साहित्यकार नजरराम महर्जन, ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र पाँगाया अध्यक्ष दुर्गा कुमारी महर्जन, मोबाईल निकुञ्ज गुपया संयोजक मदन विकास महर्जन, आदिवासी जनजाती महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाया सचिव यशोदा राई, टिकेश्वर कृषि बहुउद्देश्य सहकारी संस्थाया उपाध्यक्ष मधु श्रेष्ठ पाहाँकथं भायादीगु खः ।

निर्मल बुद्धभूमि सहकारीया प्रबन्धक पुजा दर्शनधारी लसकुस न्वचू वियादिल । भिक्षुणी अनोजा गुरुमां पाखें बुद्धपुजा याना न्ह्याकूगु उगु ज्याभवलय् सहकारीया नायो योगेन्द्र दर्शनधारीजुं

वार्षिक प्रतिवेदन न्हयव्यादिल । नगरमण्डप श्री कीर्तिविहारया संस्थापक भिक्षु सुदर्शनयात व सुलक्षण कीर्तिविहारया संस्थापक डा.अनोजा गुरुमांयात अभिनन्दन पत्र मूपाहाँ व सभानायो नं ल:ल्हानादिल ।

अथेहे कदर पत्र किपू लागाय् न्हापां स्कुल संस्थापक जुयादीम्ह पाँगाया स्व.नरबहादुर महर्जनयात मरणोपरान्त कदर पत्र वय्क:या छय् शंकर डंगोलयात व प्रथम शिक्षिका लाय्कूया आशा माया श्रेष्ठयात ल:ल्हाना दिल । अथेहे शारीरिक सुगठनया खेलाडी ननिता महर्जनयात नं कदर पत्र ल:ल्हाना गु खः । अथेहे किपू लागाय् न्हापांम्ह डाक्टर डा.देवकाजी डंगोल, किपू लागाय् न्हापांम्ह ईन्जिनियर ई.पदमलाल महर्जन व बहुमुखी प्रतिभाशाली दाफा

गुरु गोविन्द महर्जन व कीर्तिपुर सन्देशया प्रकाशक नापं बरिष्ठ साहित्यकार नजरराम महर्जनयात नं कदर पत्र ल:ल्हाना गु खः । सहकारीया ज्येष्ठ नागरिक पुरुष पाखे दिलबहादुर महर्जन, व महिलापाखे न्हछे माया महर्जनयात दोसल्लां न्यका: मतिनाया चिं ल:ल्हाना सम्मान या:गु खः । ज्येष्ठ नागरिक सेवा केन्द्र पाँगायात निर्मल बुद्धभूमि व मोबाईल निकुञ्जपाखें नीद्र: तका धेवा ग्वाहालि या:गु खः ।

अथेहे उत्कृष्ट बचत कर्ता गंगा राम महर्जन, उत्कृष्ट बजार प्रतिनिधी कोपिला महर्जन व उत्कृष्ट कर्मचारी सोनिया महर्जनयात नं सम्मान या:गु खः । थीथी पाहाँपिन्सं सहकारीया उत्तरोत्तर प्रगति जुडमा: धका: भिन्तुना मन्तव्य वियादीगु खः ।

ज्यापु म्यूजियम फिस्ता २०१७ क्वचाल

ललेन्द्र शाक्य/

ज्यापु म्यूजियम फिस्ता २०१७ ज्याभवःया उलेज्या समारोह मंगलवा: राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीया ल्हा:तं दिप प्रज्वलन याना: यलया क्वय् लाछि, च्यासलय् जूगु दु ।

ज्याभवलय् यल महानगरपालिकाया मेयर चिरीबाबु महर्जन व उपमेयर गीता सत्यालसिं २१ वडाया हे वडाध्यक्षपिं व वडा दुर्जापनिगु उपस्थिति दूगु खः । उगु ज्याभवलय् थीथी खल:पुच:लिसिं उद्योग वाणिज्य संघया पदाधिकारीपिं, ज्यापु समाजया पदाधिकारीपिं व दुर्जापिं, पूर्वमन्त्री बुद्धिराज वज्राचार्य, संस्कृतिविद शताब्दी पुरुष डा. सत्यमोहन जोशी, रक्षामन्त्री भिमसेनदास प्रधानपनिगु नं उपस्थिति दूगु खः । मंगल वजारय् च्वंगु भिमसेन देग: न्हय:ने कलात्मक ध्वाखा दयेका: ध्वाखानिसिं हे ज्याभव: स्थलतक राष्ट्रपति भण्डारीयात लसकुस यासिं यंकूगु खः ।

उगु ज्यापु म्यूजियम फिस्ताया मू आकर्षण धैगु नेवा: कला संस्कृतिया ब्वज्या, लाखे प्याखं, नेवा: नसा ज्वलंया स्थलत, नांजापिं कलाकार पनिगु सांस्कृतिक ब्वज्या ख:सा उगु ज्याभव: मंगलबजा:, बलखु, भिन्धु: लाछि, क्वय् लाछि, खपिन्छें, च्यास:, च्ववु गा:हिंति, ग:छें, ल्वहें लें, ज्यापु प्रज्ञाभवनय् नेवा: परम्परा कथं बुर्सानिसिं मृत्यु संस्कारया अवस्थाया थीथी हलज्वलं व प्रथाया संग्रहालय चा:ह्युगु खः । ज्याभवलय् शताब्दी पुरुष संस्कृतिविद् डा. सत्यमोहन जोशीयात वय्क:या हे अर्थ कदया मूर्ति राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीं ल:ल्हाना: सम्मान यानादीगु

खः । ज्याभवलय् ज्यापु प्रज्ञाभवनय् च्वंगु संग्रहालयया महत्वया बारे ध्वाथुइका: दिसिं डा. सत्यमोहन जोशीपाखें च्छायेवह:गु नुग:खँ न्हयव्यादीगु खः । अथेहे, रक्षामन्त्री भिमसेनदास प्रधानपाखें नं संस्कृतिया जगेर्ना यायेत थुज्व:गु संग्रहालयपाखें ज्व:मदूगु योगदान विइ धैगु नुग:खँ प्कादीगु खः । मूपाहाँ राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीपाखें संग्रहालयया महत्वया विषयस व्यक्तितगत धारणा तयादीगु उगु ज्याभवलय् दकले लिपा ज्यापु म्यूजियम फिस्ता २०१७ या शिलापत्र उलेज्या याना: म्यूजियमया अवलोकन यानादीगु ख:सा ज्यापु प्रज्ञाभवन हलय् न्हयव्य:गु नेवा: परम्परागत सांस्कृतिक ब्वज्याया अवलोकन नं राष्ट्रपति भण्डारीं यानादीगु खः ।

नेपा:या आन्तरिक व वाह्य पर्यटन व्यवसायया विकास यायेगु आजु ज्वना पलिस्था जूगु जानकारी ज्यापु समाज यलया नाय: प्रेम महर्जनं जानकारी वियादीगु दु । ज्याभवलय् लसकुस न्वचू ज्यापु म्यूजियम फिस्ता २०१७ या कजि सन्तमान महर्जनं वियादीगु ख:सा यल महानगरपालिकाया मेयर चिरीबाबु महर्जनं नुग:खँ तयादीगु खः । अथेहे, ज्याभवलय् राष्ट्रपति भण्डारीयात ज्यापु समाज यलपाखें कृतज्ञता पौ लिसिं मतिनाया चिं ल:ल्हाना गु ख:सा सुभाय् न्वचू ज्यापु समाज यलया नाय: प्रेम महर्जनं वियादीगु खः । थुगु ज्यापु म्यूजियम फिस्ता २०१७ ज्याभव: ने.सं. ११३८ कछलाथ्व पंचमिनिसिं खस्ति-सप्तमि (कार्तिक ७ निसिं ९) बिहिवा:तक न्ह्या:गु खः ।

नेवा: गाय. गम. १०६.६

नेवा: स:

नेवा: एफ. एम. १०६.६

नेपालभाषा एकेडेमिया नितिं
अनक मिडिया प्रालिया न्हयव्वया

newafm.com.np

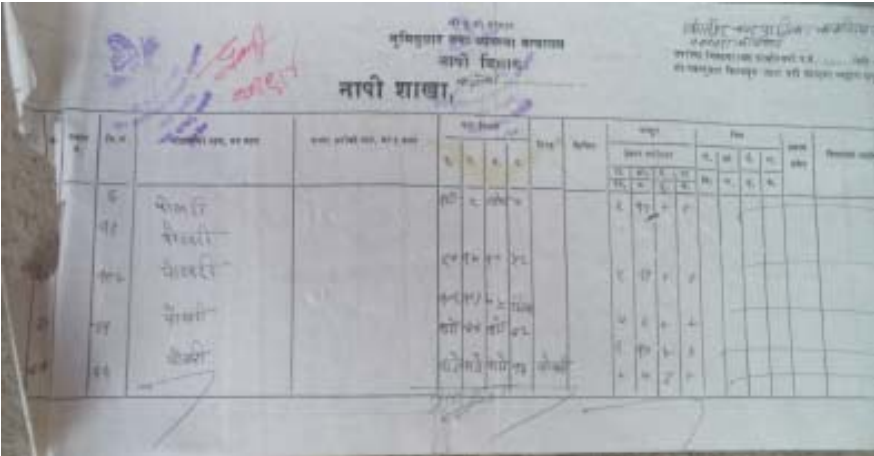
आ: न्हिच्छि चच्छि विश्वया
न्ह्यागु कुनय् च्वना नं
न्यनादीफइ ।

नेवा: एफ. एम. न्यनादिसँ
नेवा: जुयाया गौरव यानादिसँ

नेवा: एफ. एम. १०६.६
न्यामासिमा, द्य:ध्वाखा, किपू-२
फोन ४३३४२२२ ईमेल:

ankmedia.newafm@gmail.com

सार्वजनिक पुखुत जोगय् यायेनु

—नजरराम महर्जन

चकं थाय् भीत गुलितक मा: धका: निर्दे न्त्य:या त:भुखाचं भीत क्यने धुंकल । आ: भीके चकं थाय् हे मदय् धुंकल । वरु धमाधम न्हंना वनाच्वंगु दु । दुगुयात सुरक्षा यायेमफया च्वन । देय् चाहुइक पुखुत दयेकात:गु थौ व पुखुत नं ल्हाका यनाच्वंगु दु । न्हापा भी पुर्खापिन्सं वुई लखं थनेत, व वस्तु भाउ भवय्त ज्याछिंक थातुंथासय् पुखु दयेका: त:गु ख: । अथेहे छुं गथेजुया छैय्मिं न:सा ल:या समस्या मजुइक देसय् दुने नं त्वा:त्वालय् पुखुत दयेका: त:गु ख: । छुं नं गांया शोभा धइगु पुखु ख: । पुलांगु नेवा: वस्ती, नेवा: गामय् न्त्याथाय् नं पुखुत यक्व दइ । ई हिलावलिसें आधुनिकताय् पला: छ्यूपिं मनुतसें धमाधम पुखुत म्हासय् याना यंका: च्वंगु दु ।

न्हापा भी अग्रजपिनि सामाजिक मनुत जुयाच्वन । सामाजिक स्वार्थया नितिं व्यक्तिगत स्वार्थयात त्व:ता बिइ । अथेजुयाला थातुंथासय् थ:गु धेवा खर्चं याना जहूँ हिति, फल्वा दयेका: तइ । तर थौकन्हय् अथे मखय् धुंकल । मनुत सामाजिकसिकं व्यक्तिगत लाभ हानि स्वइपिं जुइ धुंकल । न्त्याम्हेसियां छु याना सार्वजनिक सम्पति हडपय् यायेगु धइगु खँय् ध्यान वनेधुंकल । थन जि पाँगाया दन(पुखु)या बारे खँ ल्हवनेत्यनागु दु । किपू नगरपालिकाया साविक वडा नं.९, १०, ११ व १२थौकन्हय् वडा नं.५ वडाय् ला:गु पाँगाय् नं यक्व हे पुखू दु । तर थौकन्हे अज:गु पुखु धमाधम म्हासय् जुया वनाच्वंगु दु । वा म्हासय् याना यंकाच्वंगु दु । पाँगाय् दुहाँवनेसातं ध्वाखासी पुखु धका: जि सिइक हे दुगु ख: । न्हापा व पुखुली म्येलहीपिनि म्येयात म्हसिइकीगु पुखु ख: । ह्येँ भवइगु पुखु कथं म्हस्यू । असार काचाक आकासं वा मवइबलय् व पुखुया ल: ह्वला वापिइगु जि स्यू । आ: थौकन्हे व पुखु ल्हाना

नवज्योति स्कूल व बिचा: गुथिया भवन दयेके धुंकल । पाँगाया लाछि नं देय् पुखु दु । व पुखु अभूतकला दिन, तर ल: मथाय् धुंकल । न्हापाया पुखु बांलाकेगु नामय् सिमेन्ट पुखुसी व भूमि दयेकल । गनथाय् छु चुक जुल न्हापाथें यक्व ल: मजाल । आ: नांजकया ल: मथागु पुखु जुयाबिल । न्हापा व पुखुया ल: ह्वला वुई वापिइगु याइगु ।

अथे हे पाँगाया दथलय् नं छगू पुखु दु । गुगु पुखुली गुंपुन्हिया सापार बलय् साध्य:यात धर व्वाकीगु ख: । व पुखु थौतक दिन । तर न्हापायासिवें चीकू जुइधुंकल । पुखुया पूर्वपाखे नं आखा: छें दने धुंकल । न्हापा दथलय् हे खालय् नं छगू पुखु दुगु ख: । गुगु पुखुयात खा: पुखु धाई । न्हापा दुरुपुखुलीं ल: हया: व पुखुली तया: सफा याना:तिनि मेथाय् ल: छवइगु, वहे ल: त्वनेगु याइगु । लिपा दुरुपुखुया ल: पाईपय् तया: ह:सेलि व खा पुखुली न्या: लहीगु याना हल । असारं वापिइत ल: यंकेगु याना त:गु ख: । तर थौकन्हे व पुखु ल्हाना अन नं मंका: छैय् दयेके धुंकल ।

वया क्वसं तलपुखु दु । उगु पुखूया लालपूर्जा नं दु । २१ सालया नापिकथं व पुखु बालकुमारी पंचायत २/क, कित्ता नं.४१ पोखरी १ छपी व १० आना दु । व पुखुली पाँगामितय् सिइपिनिगु श्राद्ध याना प्यं वायेयंकीगु थाय् ख: । थ:पिनिगु परम्परानाप स्वाना:च्वंगु पुखु जुया पाँगामितसें बांलाक दयेका संरक्षण याना त:गु दु ।

पाँगाया धुसिइ भिना पुखु धाइगु पुखु दुगु ख: । गुगु पुखु बालकुमारी पंचायत ४/क, कित्ता नं.१६ पोखरी ७ आना ३ पैसा दुगु ख: । आ: उगु पुखु ल्हाना साविक की.न.पा. वडा नं.११ या वडा भवन दयेके धुंकल ।

वयां क्वय् दन धा:गु पलस्वां पुखु दु । गुगु पुखू बालकुमारी पंचायत वडा नं.१/क, कित्ता नं.६ २ रोपनि ११ आना दु । गुगु थासय् पाँगामितय् भाजंगलय् सिथं यंका: लिहाँ वइबलय् मिर्जीपं फुकीवाकाय् नं अन म्व:ल्हुया जक छैय् वइगु चलन दु । थौतक नं व चलन द हे दिन । अले पाँगाया बादेय्सिया भिन्हूया दू व्यंक: वइगु थाय् नं अन हे ख: । न्हापा अन यक्व पलेस्वां स: । गुन्हुपुन्हिबलय् सापार खुन्हु वस: धाका: छवइपिन्त पलेस्वां छुका: छवयेत वहे पुखुलीच्वंगु पलेस्वां खाना यंकीगु । असारं वापीबलय् व वा लइबलय् ज्यायाईपिनि बजि नकीबलय् वहे दनय् लप्ति खाना: यंका: बजि नइगु जि यक्व सिउ । छुं दै न्त्य: व दन नं पाँगाया हे छखल:सें थ:गु धका: नाला: पुखुसिथय् छैय्तकं दने धुंकगु ख: । तर लिपा पाँगाया ल्याय्म्हतसें अदालतय् मुद्दा तया: मुद्दां त्याका: व छें थुना: सार्वजनिक सम्पति यायेत ता:लात । आ: व थासय् प्यधा: हिति दु । उकिं चारधारा धाइगु जुइ धुंकल । व थासय् नं आ: मंका: छैय् (सामुदायिक भवन) दयेके धुंकल । छकूचा जक पुखुया रुपय् ल्यंदिन । वयाँ क्वय् नं छगू दन दु । गुगु दन बालकुमारी १/क, कित्ता नं.१९, (५रोपनी ११ आना) न्यापी व भिंछगू आना दु । गुगु दनय् न्हापा असारं व दनया ल: ह्वला: वापिइ । उकिं यानां दैसिवुई इलय् वापी खना: वा नं यक्व स: । चिकुलां फुतवल म्हितेगु, सा, म्ये, फै भवइगु, मनुतय् आराम काइगु थाय् ख: । लिपा व पुखु चोभालय् च्वपिं सुं कार्कीपिन्सं थ:गु नामय् लालपुर्जा दयेका: हल धा:गु न्यना अन निगू स्वंगू दँतकला वा नं पिउगु सिउ, पुखुली वापिउपिन्त देसं थुकलं बिइगु याना ह:बलय् वापी मछाल । अले धुसिया सूर्यज्योति क्लबया ल्याय्म्हतसें अन वापिके बिइमखु थ्व सार्वजनिक पुखु हे ख: धका: दावी यासेलिं अन वापिइगु बन्द जुगु ख: । व पुखुयात दैसिइ बुँदुपिन्सं भति भति याना अतिक्रमण याना: आ: प्यपी नं दइमखुत थें च्वं । थगुने भुखाय् ब्वया छैय्दुपिन्सं चा: वांछवयेगु याना: आ: नां जक पुखु दिन । पुखू जायेधुंकल । अथे हे क्वय् दन धका: हानं मेगु दन दु । गुगु दन नं बालकुमारी १/क कित्ता नं.१०७ पोखरी ७ रोपनी २ आना दु । न्हापा थ्व दन नं असारं वापीत ल: मुंकीगु, चिकुलां वस्तुभाउ भवयेगु व फुटवल म्हितीगु थाय् ख: । अन कसू नं यक्व दु । उकिं मस्त खोपचा छगू ज्वना: अन कसू माला न:वइगु थाय् ख: । थ्व पुखु नं चोभा:या हे सुं कार्की धा:म्हसें थ:गु नामय् लालपूर्जा दयेका: हयेधुंकल । तर अभूतक व दनय् इमिसं थ:गु अधिकार जमय् यायेफुगु मदुनि । थ्व नं सूर्यज्योति क्लबं सुयातं थीकगु मदु । अन गा:वंका: न्यां लहिना त:गु दु । व पुखुया संरक्षण यायेया नितिं सूर्य ज्योति क्लबं पुखुया सिथय् सिथय् सिमा पिना:त:गु दु । थौकन्हे व सिमा तत:मां जुइधुंकगु दु । च्वय् न्त्यथनागु पुखुया लालपुर्जा व नापी शाखा कलंकीया भवतं थ्व न्यागु पुखू नं सार्वजनिक हे ख: धइगु प्रमाणित जूगु दु । तर दथु दन व क्वय् दन याना: निगू कित्ताय १२ रोपनी १३ आना जग्गा चोभा:या सुरेन्द्र जंग कार्की व राजेन्द्र जंग कार्कीया नामय् लालपुर्जा दयेके धुंकल धइगु खँ न्यनेदु ।

थ्व खँ ख:ला मखुला ? बुभय् याना: सार्वजनिक जग्गा गथेजुया व्यक्तिया नामय् लालपुर्जा दयेकल । थ्व खँ सिइका: मा:गु कथं पला: ल्हवने माल । थ्वखँय् सहलह ब्याकेत पाँगाय् सार्वजनिक अन्तर्क्रिया याना: बृहत नागरिक सरोकार केन्द्र दयेका न्त्या:वनेमा:गु खनेदु । मखुसा करोडौं रुपैया वंगु सार्वजनिक सम्पति व्यक्तिगत जुइगु खतरा दु । आ:ला छुं नं यायेफइमखु, कन्हे इमिसं वहे लालपुर्जा व:कया कब्जा यात धा:सा छु यायेगु ? थ्व खँय् सकसिनं बिचा: यायेमा:गु हथाय् जुइधुंकल ।

प्रदीप महर्जन

किपुली न्हापांखुसी मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय खो खो धेंधेंबल्ला कासा थ्वहे कार्तिक २५ व २६ गते निन्हुयंक जुइगु जूगु दु । राष्ट्रिय खेलकुद परिषदं राष्ट्रिय खुलकुद परिषद च्यामिपयनशिपया आयोजना याइगु जुइवं व च्याम्पियनशिपयात ध्यान बिया: नेपाल खोखो संघं न्यागु विकास क्षेत्रपाखें राष्ट्रिय प्रतियोगिताया नितिं खेलाडी ल्ययगु आजुकथं उगु मध्यमाञ्चल क्षेत्रीयस्तरया प्रतियोगिता यायेगु जिम्मा काठमाडौं जिल्ला खोखो संघयात विउगु ख: ।

किपुली न्हापांखुसी क्षेत्रीय स्तरया खो खो धेंधेंबल्ला कासा जुइगु

ग्वसा खल:या नायो नापं काठमाडौं जिल्ला खोखो संघया नायो नरोन्द्र बज्राचार्यया कथं उगु प्रतियोगिताय् आयोजकया धापु कथं उगु मध्यमाञ्चलया काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर, बारा, पर्सा व धनुषा यानां मुककं खुगू ६ जिल्लायापिं खेलाडीत सहभागी जुइ ।

उगु खुगू जिल्लाया मिसा व मिजं निगूपाखेंया कासा जुइगु धयादीगु दु । उगु प्रतियोगिताय् महिला पाखे ७२ खेलाडी व पुरुष पाखें ७२म्ह नापं व्यवस्थापक व प्रशिक्षक १८ म्ह याना मुककं १६२ म्ह खेलाडीत सहभागी जुइगु कनां दिल ।

आयोजकया धापु कथं उगु क्षेत्रीय प्रतियोगिता आयोजना यायेत स्वनिग: पिने जिल्लां वइपिं खेलाडी, प्रशिक्षक व व्यवस्थापकपिन्त नयेगु, च्वनेगु नापं इमित वये वने यायेगु नितिं रु.३४५६००तका धेवा लगय् जुइगु धयादीगु दु ।

ग्वसाखलकं धा:कथं फुकक कासा किपू व सामुदायिक खेल मैदान परिसर दुनेच्वंगु खो खो

खेल मैदानय् जुइ । सहभागी टिमपिन्त निगू ब्वथला लिगकम नक आउटया आधारय् म्हितकी ।

उगु प्रतियोगिताय् उत्कृष्ट मिजं १२ व मिसा १२ म्ह कासामिपिन्त कार्तिक २८ निसें ३० गते तक रुपन्देहीया रुद्रपुर य् जुइगु राष्ट्रिय खो खो प्रतियोगिताया नितिं ल्यइगु नं नरोन्द्र बज्राचार्यले कनां दिल ।

लुमंके बह:जु किपू खो खो कासाया विकास केन्द्र बिन्दु मानय् यानात:गु दु । नेपाल खो खो

संघया पलिस्था यायेत किपूया मू भूमिका दु । किपूया प्रा.डा. राम कृष्ण महर्जनया अध्यक्षताय् नेपाल खो खो संघ न्हापांखुसि वि.सं.२०५२ सालय् पलिस्था जूगु ख: ।

उगु इलय् अधिकांश राष्ट्रिय कासामिपिं किपूयापिं दुगु ख: । प्रथम एसियाली खो खो च्याम्पियनशिप सन् १९९६ भार त, कोलकाता अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रण खो खो प्रतियोगित सन् १९९७ भारत सिलगुडी, दोश्रो अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रण खो खो

प्रतियोगिता सन् १९९७ भारत, कोलकाता, दोश्रो एसियाली खो खो च्याम्पियनशिप सन् २००० बंगलादेश, ढाकाय् जूगु कासाय् सकलें किपूया खेलाडीत हे ख: ।

कासामिपिं ख: रवी महर्जन, देव बहादुर महर्जन, ई.सुधिर महर्जन, कृष्णबोल महर्जन, डा.सुरेन्द्र महर्जन, इच्छा महर्जन, सोम मानन्धर, रविन्द्र महर्जन, अथेहे मिसापिं पाखे सुमित्रा महर्जन, उमा श्रेष्ठ, नानी श्रेष्ठ, रीता श्रेष्ठ, सरिना श्रेष्ठपिं ख: ।

साहित्य उपन्यास “जन्ति न्त्यात”

च्चमि— मदन गोपाल प्रधान “क्वा:घासा”

कथहं

निनिम्ह व भिन्चाम्हेसिनं इमि थ:थ:गु खँ प्वंका च्वन । श्रीं न्यना च्वन । खँ न्यना च्वंम्ह श्री थ:गु मनय् अने अनेगु खँत लुइका च्वन ।

थन खँ न्हापा इमि निम्हेसिया दथुइयागु सम्बन्ध अथवा य:त्य:या मखु । सीकं चायेकं छम्ह विधवानाप वैवाहिक स्वापू तयेगु खँ । समाजयात हाथ्या वियेमालिगु खँ । समाजया मूल्य मान्यताया अ:ख: वने मा:गु खँ । अय्‌धयां हानं थ्व भीगु समाज थुलि वःला कि थुंकिया अ:ख: वनेगु ला छु बिचा: तक नं यायेगु सुयां बर्कत मदु । यदि सुनां नं बर्कत यात हे धा:सा थ्व समाजय् व मनूया अस्तित्व हे न्हना वनि । छखेरं थथे धा:सा मेखेरं हानं जात: मतुइकं मज्यूम्ह मांम्हं कर्किया भौ जुइ धुंकूम्ह मिसा थ: भौयाना नाला काइला मकाइ धयागु छगू मेगु हे गथ: दनि । थ्व गथ: मब्यन धा:सा समाजयात हाथ्या यायेगु श्रीया बर्कतं नं छु याये फइ मता: । थन श्री जक मखु श्रीया मां नं दु । वं बर्कत या:थें मामं नं याये फइला मफइला । छम्हेसिनं फयां मेम्हे सिन नं फये हे मा: धयागु नं मदु । थ्व हे मनस्थितिं ग्व:य् फसय् ला:गु सुप: थें श्रीयात इत:मित: कंका तल ।

श्रीया म्हुतुं छुं हे खँ उचारण मजगुलिं निनिम्हं भिन्चाम्हेसित भिन्चाम्हं निनिम्हेसित स्वत । वं नमवा:गुया कारण इमिगु खँ वयात ल:ल:मधा: जुइमा: धयाथें ताये कल । व:बलय् छु मनं खंका: व:गु ख: व फुक्क म्हंगस थें जुइगु ताल । निम्हेसितं मछिं थें जुल । दराभतम्हेसित ला क्वा:लखं लुना थें हे जुल । मतिइ तयाथें मजुइगु खना: श्रीया न्त्यने थ:म्हं प्वंकुगु फुकक खँत लुमंका सिर्तिं हे थ:गु आगं प्वले थें जक जुल धया थें मनय् लुइका: पिज:या दराभतम्हं म्हाइपुकल ।

म्हाइजकपुकां कथं हनिगु मखुगुलिं खँया लिच्व: सीदयेके भनं दराभतम्हं धाल, “खजा जिमिगु थ्व खँ भीगु समाजय् पचे मजुइ फु । अयजगुलिं जिमिगु प्रस्ताव छित ल:ल: मधा:सां थ्व खँ थन हे ल्व:मंका दिसँ । थथे अथे छुं नं मनय् तया दिइमते ।”

“जित: ल:ल: मधा: मखु । छिकपिसं थथे मतिइ तया दिइ म्वा: । हानं खं थन समाजयागु नं मखु । समाज छु धयागु जिं नं स्यू ।” भचा बिचा:याना श्री धाल ।

श्रीया खँ छगू न्हूगु जीवनया गति थ:के न्त्या:गु पिज:या दराभतम्हं चायेकल । हाकुगु खसुपाँय् फाया: चतमतं धायेक त्व:गु निभा:थें निनि व भिन्चा निम्हेसियां नुगलय् आशाया जतिं कल । मनं तुना थें जुइगु ताया निम्हेसियां मनय् स्वां ट्वल । लस्ता दासि वयेका: निनिम्हं धाल, “अयसा श्री, छं छु बिचा: ?”

“जिगु बिचा: छिकपिसं सिहे सिल जुइ । तर खँ छु धा:सा थ्व समाजयात जिं गुकथं सिइकागु अथवा थुइकागु दु उखतं जिमि मामं नं सिइका द्रूगु खैला धयागु जक जिगु चिन्ता ।”

श्रीया थ्व धापू गुलि तप्यं उलि हे गथ: चिं । मनय् ट्व:गु स्वां मुखू हे बेने मलावं भ्वा: जुइ त्यंगु निनि व भिन्चाम्हं तायेकल । हानं छक: सूई:यात हाकु सर्पाचं भुन । पिज:या दराभत व निनिमाजु निम्हेसितं इमिगु थ:गु अपार आशा इमिगु मखुसे सुनानं त्यासा वियात:गु कया: यंकू थें जुल ।

“अथे ख:सा छिं थ:गु बिचा: मांयात धया दिइ ला जि हे ज्यू नि ।” खुसिं चुइकुम्ह सुप: छपू नं लिधंसा तायेके थें याना: थ्व सल्हा श्रीयात पिज:या दराभतं विल ।

“मज्यगु मखु, ज्यू । तर छिं धया दृथें जिगु बिचा: मांयात ब्याके न्त्य: थ्व खँय् कुं मखिनिगु वयक:यागु मनस्थिति दयेकेगु बिचा: निं याये मालि ।”

“न्हापां वय्क:यागु मन छक:निं थाना स्वयेगु बेस जुइ थें च्वं ।” निनिम्हं धाल ।

“वय्क:यागु बिचा: नं भीगु थें हे जुल धा:सा खँ हे मन्त । तर भीगु बिचा:नाप पात धा:सा ले ?” दराभतम्हं धाल ।

“अयजुया ला न्हापां वय्क:यागु मन छक:निं स्वये मालिइ धयागु ।” निनिम्ह धाल ।

“थुंकिया भाला जित: त्व:ता विया दिसँ । मांया बिचा: पात हे धा:सा नं छु याये माल स्वया जिं याये ।

धापुलिइ जक मखु सलय् नं उलि हे ग्यसुला:गु लिच्व: श्रीया म्हुतुं न्यने दया: निनि व भिन्चाम्ह निम्हेसिनं आनन्द सास: ल्हात । श्री थ:म्हं हे भाला कायेगु वचं ब्यगुलिं इमि मनय् शंकां थाय् काये मा:गु स्थिति मवल । मनं तुनाथें जुइगु ताया: नुगलय् भयेवियाव:गु लस्ता ख्वालय् व्व्या: पिज:या दराभत व निनिमाजु निम्हेसिनं थी थी ख्वा: स्वया सुंक च्वन ।

वैग: स्वानं क्वहाँ व:गु स: ताये दत । कोथाय् च्वांपिं स्वम्हेसियां ध्यान स्वाने स: पाखे वन । भिन्चाम्हं निनिम्ह पाखे छक: मिखा ब्वयेकल । मेपिं सुं मदुगुलिं क्वहाँ वम्ह मनमाया हे ख: धका: पिज:या निनिमाजुं बिचा: यात । मांम्ह नं क्वहाँ वल धका: श्रीं धासैलि कर्मजया ग:तां छिंके थें याना दराभतम्ह सुंक च्वन । दथु मातंया स्वाने क्वहाँ वयेवं मनमायाया मिखा श्रीया कोथाया लुखाखलु न्त्यने त्वता:त:गु लाकमं साला काल । मिजं लाका जक मखु मिसा लाकां छजु नं दु । मिसा छम्ह मिजं छम्ह वया च्वंगु दु धका: लाकां स्वया हे मनमायां सिइकल । श्रीया पासापिं वया च्वंगु जुइ धका: तप्यंक थ:गु कोथाय् वन । मांम्ह तप्यंक केवरिखे स्व:गु कोथाय् वंगु ताया: श्री दन । कोथाया लुखा खलुइतुं दना मनमायायात सुचं विइथें धाल, “थन काकि भाया च्वंगु दु, य: मां ।”

“सु भाया च्वंगु धया ?” कोथान्तुं मनमायां न्यन ।

“काकि भाया च्वंगु ।”

“सु काकि ?” धा धां मनमाया श्रीया कोथारिखे वल । मांम्ह व:गु खना: श्री थ:गु थासय् फ्यतु वन ।

“जि जि मनमयजु ।” निनिम्हेसिया स: थ्वल ।

“अहो ! यल मयजु भाया द्रूगु जुया च्वन खने । ए ! भाजु नं ला ! जिला सुधका च्वनागु ।” कोथाय् दुहाँ वया: श्रीया लिक्कसं प्वंगु सोफाय् फ्यतुतुं धाल, “थौं ला, धाथें हे लें दापा जू थें च्वं यल मयजुया ।”

“छित: अय्थें च्वंसा ख: हे धाये माली ।” न्हिला ख्वालं यल मयजुं धाल ।

“धाथें ताउ हे पिया:दिइ माल ?” हनेभनं मनमायां धाल ।

“मखु । वयागु हे भतिचा तिनि जाल ।” यल मयजुं धाल ।

“यल मयजु भासैली तलय् छद्रू वया: धा:वये म्वा: ला ?” श्रीयात स्वया: मांम्ह धाल ।

“श्रीला धा:गु ख: । छिं ज्या सिधयेका: क्वहाँ भा हे भाइ नि धका: जि हे गनागु ।” श्रीं छु धाये न्त्यव हे यल मयजुं धाल ।

मनमाया व यल मयजुया दथुइ जगू खँया कालविलं औपचारिकता पूर्वसां मू खँ ला त्यं हे दनि । छु खंय् यल मयजु व:गु जुइ धयागु न्त्यस: मनमायाया मनं याना च्वंगु दुसा गुकथं खँ छुइ मालि धका: यल मयजुं थ:गु मनय् बिचा: याना च्वन । खँ गुकथं क्वजिइगु जुइ धयाथें यल मयजुया भिन्चाम्हं मनय् धौवजि वायेका: च्वन । हानं छक: थ:म्हं थथे अथे धका: धया च्वने हे म्वाय्क पिज:या निनिमाजुम्हं तैगु प्रस्ताव थ: मामं स्वीकार यायेमा: धयाथे मनं तुना: श्री नं सुंक च्वना च्वन । घौ पलख ला कोथाय् सुं हे मदुगु थें हास: हे मन्त । थ:पिं वयागुया हनिं थपिसं हे मधाय्कं, ल्हाये मा:गु खँ मल्हायेकं लिच्व: मदैगुलिं मनमायायात स्वया: यल मयजुं धाल, “खँ छगू ल्हायधका: वयागु ।”

“छु खँ थें ?” खँ न्यने आय्वू मनं मनमायां धाल ।

“खँ भीी भीया दथुइयागु हे ख:, छिगु ।”

“ज्यौ, धयादिसँ ।”

“पिज:या बारे छुं खँ न्त्यथने धका: वयागु ।”

“पिज:या बारे!?”

वया नाप निनिमाजुम्हं थ: भिन्चा भौ पिज:या बारे ल्हाये मा:गु खँ छु जुइ धयाथें मतिइ तया: वाक्य हे पूमवं मनमाया वातां च्वना: पिज:या दराभतम्ह पाखे छक: मिखा ब्वयेकल ।

“ख: छिं, पिज:या बारे ।” न्हिला ख्वालं दराभतम्हेसिनं श्री पाखे छक: पुलुक्क स्वया: मनमायायात धाल, “निनिम्हं धाये त्यंगु खँ पार्यछि हे जू धका: तेवा: विये थें याना: ।

पिज: त्वा:वायाम्ह छम्ह म्त्याय् मचा जक ख: । थ: थिति खतं व मनमायाया सुं मखु । इमि थ: भौया बारे व नाप ल्हाये मा:गु अयागु छु खँ जुइ धया थें मनमायां बिचा: यात । नुगलय् वायेकल । वं स्यूता:खतं वयानाप ल्हाये मा:गु छुं खँ दु थें मच्चं । अयसानं छुं धाये धका: व:पिनिगु खँ ला फये हे मालिइ धयागु बिचा: याना: मनमायां धाल, “सिल छिं । धया दिसँ ।”

“पिज:नं ट्वने माला च्वंगु कन्नापुसे च्वंगु अवस्था मदयेकेत भीसं छक: बिचा: याये द:सा वयागु व नच्चागु बैस सित्यंगु स्वांमाय् ल:विया: चुलि ट्वयेके विइगु थें जुइ ला धैगु मनं तुना: जिपिं थन वयागु । स्वया दिसलै राज्या:गु बिजोग ! वयागु छु व्वं दु धका: वं थ:गु बैस थ:म्हं हे मखंका च्वनेमा:गु ?” निनिम्हं धाल ।

“ख: नि सा । थ: धाइम्ह मदयेका: सुया जक मन च्वनि ? थ: धाइम्ह मन्त धायेवं न्त्यागु हे कथं महनिगु जुया च्वन । उकिसनं मिजंया मिसा, मिसाया मिजं मदयेका च्वनेगु ला छगू त:धंगु हे विडम्बना ख: । तर छु याये ? थयागु सुयातं मजुइ मा: धका: धायेगु सिवाय् भीसं मेगु छु हे याये फु ?” थ:म्हं न्हापा भोगे याये मा:गु अजुगति चाइगु अवस्था लुमंका: मनमायां धाल ।

मनमायाया थ्व धापू कथं पिज:या अवस्थाया वास: हे मदुगु खने दत । खजा वास: यायेगु चलन हे मदुथाय् वास: गनं दइ । अयजगुलिं

ला ख:नि, वास मालेगु, दयेकेगु च्यूता: कया: कुत: यायेगु ला थौया न्यय् दँ न्त्य:यापिं मनूतय्त चन्द्रमाय् वनेगु धायेगु छगू म्वा:मदुगु खँ थें हे ख: । ख्यूथाय् ज: हे मदुसा खने गथे दइ ? ज:या अभावय् ख्युंया दाइ जुइगु हे जुल ।

पिज:या दुर्भाग्यय् मनमायां थ:पाखे हायेके फुगु सहानुभूति हायेका क्यन । तर मनमायाया सहानुभुतिं जक यल मयजु व वया भिन्चाम्हेसित गा:गु मखु । न नि मवासें सुंक च्वना च्वंम्ह श्री नं थ्व हे बिचा: यात । अले गनथाय् लाक्क गुकथं खँ क्व:जिइगु जुइ धका: गम् नया: बिचा: याना च्वन ।

छगू मज्यगु मेगु जिइ फु । मेगु नं मज्यूसा हानं मेगु जिइफु धका: विकल्पय् विश्वास याइम्ह दराभतम्हं खँ न्त्याकल, “थ:छँय् तक नं वयेगु बिचा: यायेगु त्व:ते धुंकुम्ह पिज:नं छिं उसाँय् मदु बलय् थन वया: छिगु तहलचाकि याये दुबलय् वया मन गुलि चकं धयागु खँ जिमिसं स्वयां छिं यक्व हे बिचा: याना दिल जुइ मा: । जिमिसं ला न्त्यानागु जक ख: । छिला खना हे द्रूगु दु । अयजगुलिं जिं थ्व खँय् थथे अथे धया च्वनेगु इन्द्रया न्त्यने स्वर्गया वयान याये थें जुइ ।”

“मेगु ला जिं छुं मस्यू भाजु । छता जित: छु वा:चा: दु धा:सा पिज:यात थन वये म्हांमजू । जि उसायें मदु बलय् लां लां धयाथें जिगु सेवा यात । उलि धयागु भ्या: हे चा:गु जिं मस्यू । खजा उसि चा:गु जूसा वइ हे मखु । थ:छँय् च्वं ज्वछिया अप्व:याना ई वं थन जिनाप च्वना हे फुकलं जुइ धा:सां छुं पाइ मखु ।”

“जिमिसं नं थ्व हे खँ न्त्यनागु ख: ।” निनिम्हं धाल ।

“छिगु सेवा याये दु बलय् पिज:या मन नाकं हे चकं धका: जिं धयागु हे अयजुया: ।” दराभतम्हं धाल ।

पिज:या सेवां थ: प्रभावित जगू खँ मनमायाया म्हुतुं पिज्व:गुलिं श्रीया मनय् लस्तां भये बिल । मा:गु हे थयागु खँ ख: धयाथें मतिइ तया: सुंक च्वना च्वन । पिज:या दराभतम्हं धा:गु खँ थ: मामं गुकथं थुइका काइ धयागु मतिइ तया: थ: मांयागु म्हुतुं पिज्वइगु खँ न्यने थें याना मनमायायात स्वया च्वन ।

“मन नाकं हे चकं मकं जिं धायेमफु । तर थन जिथाय् वया च्वनि बलय् वया मन च्वं थें च्वं । खला जिगु मनय् जक अथे च्वंगु नं जुइफु ।”

“मखु, छिगु । छिगु मनय् जक अथे च्वंगु मखु । धाथें वया हे मनय् नं च्वंगु ख: । थ्व खँ जिमिसं नं सिइके धुन । हानं छित: नं आनि वानि गथे च्वं जुइ धका: धन्दा हे काये मा:गु मखु ।” निनिम्हं धाल ।

“आनि वानिया खयँला सुनां छुं हे धाये थाय् मदु । मखुगु खँ ल्हाये मज्यू । छनहु सिना वने मानिगु सरिर, मखुला छिउ ?” दराभत व निनिम्ह निम्हेसितं स्वया: मनमायां खँ थ्वकल । मनमायाया धापुलिइ थ:गु नं बिचा: ब्याके भनं दराभतम्हं छयं क्वात । निनिमाजुम्हं छयं ल्हुकु ल्हुकु संका: थ:गु खँ मनमायाया न्त्यने तल, “ख: छिं । भींसं पिज:यात छुं धायेथाय् मदु । बरु वया लागि भीसं फुगु याना विइगु हे भीगु नं धर्म ख: । थ्व हे मतिइ तया: पिज: जिमि म्त्याय्मचा याना: छिगु भौमचा याये दैला धका: बिचा: याना: जिपिं थन वयागु ।”

पिज:या प्रशंसा मनमायां न्त्याक्व हे या:सां निनिमाजुम्हेसिनं न्त्यथंगु खँ न्यनेवं वयात ल:ल:मधाल । थ्व खँ वया न्हातिका ख्युंक त:गु ख्वालं बांलाक हे धा: । मनमाया न निं मवासे सुंक च्वन । निनिम्ह, भिन्चाम्ह अले श्रीया दथुइ वं वयात वं वयात पुलुपालुं स्वत । पिज:यात थम्ह भौमचा नालेगु मनमायाया बिचा: मदुगु खँ इमिसं थ:थ:गु मनय् लुइकल । मनमायाया पाखें इमिसं या:थें आशा दै मताया निनिमाजु व दराभत निम्हेसिनं श्रीयात स्वत, वयागु हे ग्वाहालि मदयेक गाइमखु भनं ।

ज्यूसा थ:म्हं छुं हे धाये म्वायेक ज्या खँ कथं हनेमा धका: बिचा: याना च्वंम्ह श्रीयात अनयागु वातावरणं छुं मधासे मगाका विल । मखुसा खँ क्व:जी मताल । बृंगद्य:या रथ न्त्याकेत भे लूगु ध:मा तप्यंके मा:गुलिं जंगल मसायकं मजिल । मखुसा या: मन्याइगु जुल ।

“वय्क:पिनिगु खँ ला न्यना हे दिल । मांया छु बिचा: ?”

“थ्व खंय् जिगु छु बिचा: जुइ छं नं ला मस्यगु खैमखु । पिज: विया छवये धुंकुम्ह । कर्किया थाय् वने धुंकूम्ह । मेम्हेसिया जुइ धुंकूम्ह । गथे याना: जिं भौमचा नाले फइ । जिगु बिचा:ला थ्व हे का, बाबु ।” धिसिक्क धायेक जं ध्रस्वाका: मनमायां धाल ।

मनमायाया थ्व लिच्व: न्त्यां स्वम्हेसियां मनय् भ्वखाय् व्वल ।

“धाथे थ्व खँ छिं, दुनुगलनिसें धया दियागु ख:ला, मा ?” न्हिला ख्वालं श्री मांम्हेसित स्वया धाल ।

“छु खँ ल्हानागु, छं ? छु जि मिसिनं नवाका: त:म्ह लाया भ्वाता धका: च्वनागु ला ? कि मिसा वसतं पुंका: त:म्ह कतांमही ?”

“नितां मखु । लाया भ्वाता नं मखु कतांमही नं मखु । बरु चेतनां बिलिबिलि जा:गु नुग: दुम्ह जिमि मां जगुलिं हे जिं थ्व खँ न्त्यथनागु ।” मसुका: ख्वा: लुया: श्रीं मनमायायात धाल, “छु मांयात पिज: धाथें हे मय: ला ?” कथंहं

तुयू पुंया प्यपू चि-बाखं

२१ सौ सताब्दी

थौं एक्काइसौ सताब्दी हं, जिं मथू छायाकि जिगु छैय ल्वापुं पंगु हे मदु, दाजुं किजायात सहया:गु मदुसा, किजां नं ला सहया:गु मदुनी निम्हं एक से एक तिनी, छुकेया एक्काइसौ सताब्दी ।

सुथ

द्य:या क्वसं पयतुनां, “बाज्या बाज्या ध्यवा छग: बाज्या ध्यवा छग:”थ्व स: मदीनि । मन्त्री महोदय सवारी जुइगु सुचं थ्यनी । हुल खिनेत व:पिं ट्राफीक, पुलिसं कथि संकी अले लँ पनिं, द्य:या क्वसंच्वंमह मदंसे हालातुं च्वनिं थ:गु तालं, “बाज्या ध्यवा छग: बाज्या” धाये मला:नि पुलिसं संकूग कथिलाइ, व ग्व:तुली सुथ मखंक ।

आस

मचाबलेला जि सुख । जिमि मां-बाया दु:ख ख:सां जि सुख । छायाकि जि बाया त:सकं य:मह कायू ख: । बाया स्वन्हु ज्या द:सा न्यान्हला छैय लाइगु, अथेजुसा नं जित: खनकि मन याउँ धाइ । उकिं जुइ जित: दुरुजा नकात:गु । कन्हयू थ: मफइबले थ: पुतां कमाये याना: नकी धइगु आस मखा जुइ ।

जि

मोटर साइकलया स: तायेवं जिं भ्यालं स्वया जित: हायेकीमह हाकु दाइचा खनिं । जि मुसुक्क न्हिला अले व: नं । थुलिं य:त्य: जूगु ख: जिमि ।

थौं जिगु मिखायू खवि मदी, मुसुक्क न्हिलागु पात । तापालय वमं हाकु दाइचा, थौं ल्यां मव: । न खवर न खं धा:पिं हे दु । वयागु किपायू खवि तिकिनका जि म्वानाच्चना ।

-निलन कुमार थेचमि

जिं खंगु सुपाचँ
जिगु मां भाय्यात:
किना:च्वंगु खना:

मिहग स्वकिं थौं
जिगु भाषा साहित्य
भन भन दुना:च्वंगु खना: ।

गन वनां तन थौं
सिद्धिदास महाजुया: धापू ?
“नेपालभाषा जिर्ण जुगु
अलिं मचा:से भिंके नु”
गन थ्यना: त्वा:दल थौं
मां भाय्या का:पू ?

मोहनीया च:कंगु सर्गतयू
थिथि रंगया भुतुमलि
थिक् थिक् सना: ब्वया:च्वंगुथें
जिगु मां भायू साहित्य
नखनरी सर...रर...रर...
ब्वया:च्वंगु थौं मखना:...

गन वन भाषा जवा:पिं

जिं खंगु सुपाँय्

गन वन भाषा थुवा:पिं
थन देय्या: लाखेतय्सं
भीगु मां भाय्यात:
यचुक्क पुनाछवयू धुंकल

गवलें गवलें मतिलुइ जित:
परदेशयू जि त:क्यनां च्वथें
जिगु मा: भायू साहित्य नं
देय्या: कंभालयू तक्यनां च्वनकि?

गन हाकुगु सुपाचँ
ग्व: फयू वयका:
अनन्त सर्गतयू पुइकल कि ?

गन घनघोर घटां
पिका:गु खविवा धारां
पातालयू चुइका: यंकल कि ?

न्हिं न्हिंथं लुकिवना:वंगु
सुर्चया ज:थें
भीगु भाषा:साहित्य
लुकव्यूनां वनाच्वंगु खना:

न्हुं सुथ:या: ज:या नितिं
थौं लुकव्यूसां थजु धया
तर थौया व न्हुं ज:लय
भीगु भाषा: साहित्यया:
ज्वाला ज्वालां थ्यूगु
मिजला: जिं मखना

अथेंजुया: थौं जिगु मां भायू
हाकुगु सुपाचँ किनाच्वंगु खना:२ ।

३७७ दँ पुलाँगु मल्लकालीन कात्ति: प्याखँ
विहिवा: नृसिंह अवतार

यलया स्वस: व ७७दँ पुँलागु मल्लकालिन कात्ति: प्याखँ कछलाथ्व पञ्चमी मंगलवा:निसैं न्ह्या:गु जूगु दु । मंगलवा: वहनीनिसैं यल लायकूया कात्ति: दबूलिइ सनिलयया ७ ता:इयू सुदामा प्याखँया न्ह्यब्वसैं १२न्हू यंकया कात्ति: प्याखँ शुरु जूगु समितिया न्वकू संजय शर्मा राजोपाध्यायजुं जानकारी बियादीगु दु । हलिमयू सम्भावित कथं दक्खिसिवे ता:हाक:गु नाटय परम्पराकथं नालात:गु थुगु कात्ति: प्याखँ १२ न्हूयक न्ह्याकेयानितिं थाकूगु अवस्था दु धयादिसैं संरक्षण समितिया नायो एवं कलाकार किरण चित्रकारजुं सम्बन्धित निकायया ध्यानाकर्षण जूसा अफनं लच्छियंक प्याखँयात व्यवस्थित यायेफैगु जानकारी बियादिल । थौकन्ह्या व्यवस्था अनुरूप राज्य व यल महानगरपालिकाया आंशिक आर्थिक सहयोगपाखें जक थुगु परम्परागत मान्यताया प्याखँ व्यवस्थापन यायेत थाकूगु वयेकया धापू ख: । सिद्धिनरसिंह मल्लया पालय कृष्णलीलायात आधार दयेका ७न्हू तकया उत्कृष्ट अपेरा (साँस्कृतिक प्याखँ) कात्ति: प्याखँया पलिस्था जूगु व कायमह जुजु श्रीनिवास मल्लपाखें तत्कालिन अवस्थाया लोकनाटक नं तना: १५न्हू जूवंगुबारे समितिया न्वकू संजय शर्मा राजोपाध्यायजुं कनादीगु दु ।

‘श्रीनिवास मल्लया काय योगनरेन्द्र मल्लजुं शास्त्रीय प्याखंसमेत स्थापनायासैं लच्छियंक प्याखँ क्यनेगु परम्पराया शुरुवात जूगु खनेदु,’ वयंकलं धयादील । वयंकया धापूकथं न्हापा मनोरञ्जनया साधन मद्दगु हुनिं उत्कृष्ट धार्मिक प्याखँयात पदार्शन यायेगु, न ता:न्व न तसकं चिकूइगु थुबलेया मौसमयात व्यवहारिक प्रयोगमार्फत कलाकारिताया उच्च कदर जुइगु स्वभाविक ख: । ‘तर, शहरीकरणया मारयू थौकन्ह्या परिस्थिति अनुसार स्थानीय निकायपाखें उचित ग्वाहाली मदयंक थुगु परम्परायात त्यंका:तयेगु थाकूया वैचंगु दु ।’ वयेकलं धयादील ।

नेवा: भाय्या किपूपाखें पिहां वइगु ज्वजलपा वा:पौ ब्वनादिसँ । नेवा: जुयाया गौरव यानादिसँ

युवा पत्रकार श्रीकृष्ण महर्जन

INDIGENOUS Tv मा

नेपालभाषाया ज्याभ्व:

नेवा: सरोकार

सोमवा: वहनी ६:३०, मंगलवा: सुथयू ५:३० व
न्हिनयू १२ ता इलयू

खस नेपाली भाषामा
कार्यक्रम

जन सवाल

विहिवार बेलुकी ९ बजे, आइतवार राती

२:३० र मंगलवार विहान ८ बजे

